

ת"פ 10864/11/14 - נאשם, ר.ט. נגד מאשימה, מדינת ישראל

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 10864-11-14 מדינת ישראל נ' ט'

בפני	כב' סגן הנשיאה, שמעון שטיין
נאשם	ר.ט.
נגד	
מאשימה	מדינת ישראל

החלטה

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום בעבירה של איומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז 1977 (להלן: "**חוק העונשין**") וכן בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה ממש - בן זוג, עבירה לפי סעיף 382 (ג) לחוק העונשין.

הנאשם עתר לבית המשפט כי יורה על ביטול כתב האישום בטענה כי עומדת לו הזכות להגנה מן הצדק.

טענות הנאשם:

1. כתב האישום עומד בסתירה חדה של צדק והגינות משפטית, מכתב האישום עולה שהנאשם ביקש לעזוב את דירתה של המתלוננת והמתלוננת כלאה את הנאשם, בכך שנעלה את הדלת ולקחה את המפתח ולא נתנה לו לצאת, נוכח כך שביקשה שלא ייקח את בגדיו.

הנאשם ניגש אל הדלת, המתלוננת רצה לעברו ודחפה אותו, הוא הדף אותה ממנו, על כך אין מחלוקת.

2. לראיה, המתלוננת נחקרה באזהרה ואין מחלוקת שהמתלוננת אף גרמה לנאשם חבלות באמצעות מפתח או חפץ חד כזה או אחר.

3. לטענת ב"כ הנאשם, הנאשם הוא שהתקשר למשטרה אשר הגיעה למקום ומצאה אותו פצוע עם שריטות - קרעים בבטן.

4. עוד לטענת ב"כ הנאשם לנאשם עומד סייג ההגנה העצמית, זוהי זכות קיומית להתנגד לכליאת שווא.

5. ב"כ הנאשם הוסיף והעלה את הטענה שלפיה אין כל מקום להיעתר לבקשה לתיקון כתב האישום בהינתן העובדה שכתב האישום תוקן לאחר ניהול מו"מ בין המאשימה לנאשם וזהו חוסר הגינות.

טענות המאשימה:

6. לטענת המאשימה יש לדחות את הבקשה לביטול כתב אישום בטענה כי יש בו משום סתירה חדה של צדק והגינות משפטית והדברים עולים במפורש מכתב האישום. עוד סבורה המאשימה כי דין הטענה להתברר לאחר שמיעת הראיות בתיק.

7. הסמכות לביטול כתב אישום בטענה של הגנה מן הצדק מופעלת במקרים נדירים בהם נמצא כי הגשת כתב האישום והתנהגות כלפי אדם עלו כדי התנהגות בלתי נסבלת.

8. לטענת המאשימה, אין חולק כי המתלוננת נעלה את דלת הבית באמצעות מפתח בניסיון להניא אותו לעשות כדבריה אך מכאן ועד לכדי ביצוע עבירה של כליאת שווא מרחק רב. בעניין זה הפנתה המאשימה לע"פ 3363/98 קניאז'ינסקי נ' מדינת ישראל, פ"ד נג (2) 479, אשר קבע לעניין כליאת שווא: "ריתוקו של אדם למקום מוגדר, בנסיבות השוללות ממנו את חופש התנועה". לטענת המאשימה, המשמעות היא שכליאת שווא הינה כליאה בה הכלוא אינו יכול לצאת בשום אופן ממקום כליאתו, אינו יכול להתקשר לסיוע, לזעוק לעזרה, לאתר מפתח חלופי או לעזור לעצמו לצאת מן המקום בו הוא כלוא בכל דרך אחרת.

9. בענייננו, טוענת המאשימה כי העובדה כי המתלוננת נעלה את הבית, בעודו בתוך הבית, אינה מלמדת כי מדובר בכליאת שווא שכן, כאמור, היה בידו של הנאשם להתקשר למשטרה לסיוע, לאתר מפתח חלופי או לפעול בכל דרך אחרת שאינה בכוח הזרוע על מנת לצאת את הדירה.

10. הנאשם בחר שלא לפעול באף אחת מהאפשרויות ונקט בדרך של שימוש באלימות חמורה כנגד המתלוננת וכנגד אימה של המתלוננת שנחלצה לעזרת בתה ולמעשה הכשיר את שהייתו בדירה על מנת לפעול באופן אלים.

11. זאת ועוד, הנאשם לא טען בשום שלב בחקירתו במשטרה או בבית המשפט כי היכה את המתלוננת כדי לחלץ מידה את המפתח ולמעשה לא היה כל הסבר לכך שעקב נעילת הדלת על ידי המתלוננת, החל המבקש להכות את המתלוננת בברוטליות כמתואר בכתב האישום.

12. עוד מוסיפה המאשימה וטוענת כי אין כל הלימה בין מעשה המתלוננת למעשיו של המבקש. לא יתכן שהמענה לנעילת הדלת על ידי המתלוננת יהיה תקיפתה באופן כה חמור ולגרימת חבלות בגופה של המתלוננת ואמה המבוגרת ומשכך, הטענות בדבר הגנה עצמית אין להן מקום.
13. בכל הנוגע לטענות כי לנאשם נגרמו חבלות, מפנה המאשימה לחקירתו במשטרה בהן כלל לא עלתה טענה כי החבלות נגרמו על ידי המתלוננת או במהלך תקיפה, הנאשם מסר בחקירתו כי נפל וקיבל מכה ושיקר כשסיפר למשטרה כי המתלוננת תקפה אותו עם חפץ.
14. מעבר לכך, גם אם נצא מנקודת הנחה שלפיה החבלות על גופו של הנאשם נגרמו על ידי המפתח שהחזיקה המתלוננת בידה, כפי שמתארת המתלוננת בעצמה כי יתכן שנשרט במהלך האירוע, הרי שהדבר נעשה ללא כוונה ובלי משים לב תוך שהמתלוננת מגנה על עצמה ומנסה להדוף את המבקש מלהכות אותה ואת אמה.
15. המאשימה מפנה לעדות אמה של המתלוננת בו היא מספרת על האלימות אותה נקט המבקש כלפי המתלוננת וכלפיה ועל החבלות שנגרמו לה כתוצאה מכך.
16. לטענת המאשימה יש לדחות על הסף את הבקשה, החלטתה להעמיד הנאשם לדין התבססה על הראיות שהצטברו כנגדו במהלך האירוע, על חלקו הארי, העובדה שיזם את התקיפה, שליטתו בכל חלקי האירוע והימנעותו מהפסקתה בכל שלב ושלב.

דין והכרעה:

17. דוקטרינת ההגנה מן הצדק נותנת בידי בית המשפט את הכוח להורות על ביטולו של כתב אישום, אם השתכנע בית המשפט שהגשתו או בירורו פוגעים בעקרונות צדק וההגנות המשפטיות. דוקטרינה זו הוכרה לראשונה בפסק דינו של בית המשפט בע"פ 3737/94 **יפת נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ (2) 221 (1996) (להלן: "**יפת**") ומעוגנת כיום בסעיף 149 (10) לחוק סדר הדין הפלילי, התשמ"ב 1982 (להלן: "**חסד"פ**").

בעניין יפת נקבע מבחן מחמיר שלפיו במצבים שבהם התנהגות הרשות עלתה כדי התנהגות "בלתי נסבלת" ו"שערורייתית". בשלב מאוחר יותר, נקבע כי טענת "הגנה מן הצדק" עשויה לקום בכל מקרה בו יהיה בקיום ההליך הפלילי כדי לפגוע מהותית בתחושת הצדק וההגנות ואין הכרח בקיום התנהגות "שערורייתית" של הרשות. (ע"פ 4855/02 **מדינת ישראל נ' בורוביץ ואח'**, פ"ד נו (6) 776, 803-809 (2005) (להלן: "**עניין בורוביץ**"))

18. משהוגש כתב אישום על ידי המאשימה, אין כל סיבה להניח מראש שכתב האישום הוגש: "משיקולים זרים או בשל אכיפה בררנית" (בג"צ 6396/96 סימונה זקין ואח' נק ראש עיריית באר שבע ואחר (פ"ד נג (3) 289, ע"פ 3215/07 פלוני נ' מדינת ישראל (תק-על 2008 (3) 2008). כמו כן, בעניין זינגר לעיל, נקבע עוד כי: "התביעה מוחזקת כממלאת את תפקידה לא רק במקצועיות ומתוך מומחיות אלא גם בהגינות".

19. הרשות, לאחר ששקלה את חומר הראיות שהונח בפניה, בחרה להגיש כתב אישום כנגד הנאשם ולא להגיש כתב אישום כנגד המתלוננת.

20. נאשם המבקש לטעון טענת הגנה מן הצדק, לפיה הרשות נהגה כלפיו באופן מפלה ביחס לנאשמים או חשודים אחרים - עליו הנטל להוכיח טענתו, עליו לשכנע את בית המשפט שאמנם אלה הם פני הדברים, באמצעות תשתית ראיתית מבוססת היטב (עניין פלוני לעיל, ע"פ 5679/05, ע"פ 5672/02 סגר ואח' נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 21.10.07).

"...ספק אם יש בכניסתו של התיקון לחוק משום מהפכה בהשוואה למצב הקיים מאז הלכת בורוביץ. הגנה מן הצדק, כך נראה, היתה ונותרה טענה שיש לקבלה במקרים חריגים בלבד" (סעיף 111 לפסק הדין). (ראו עניין בורוביץ לעיל).

וכן:

עליו להראות כי "אכיפה בררנית היא אכיפה הפוגעת בשוויון במובן זה שהיא מבדילה לצורך אכיפה בין בני אדם דומים או בין מצבים דומים לשם הגשת מטרה פסולה, או על יסוד שיקול זר, או מתוך שרירות גרידא. דוגמה מובהקת לאכיפה בררנית היא בדרך כלל, החלטה לאכוף חוק כנגד פלוני ולא לאכוף את החוק כנגד פלמוני, על בסיס שיקולים של דת, לאום או מין, או מתוך יחס של עוינות אישית או יריבות פוליטית..." (ראה עניין זקין לעיל).

21. כמו כן, מטרת דוקטרינת ההגנה מן הצדק הינה הבטחת קיומו של הליך פלילי ראוי, צודק והוגן, במקרים מסוימים, אכיפה חלקית עשויה להיות עניינית ומותרת בנסיבות מסוימות, ומנגד, עשויה להיחשב כבררנית מסיבות אחרות.

22. אין בידי לקבוע כי הנאשם הצליח להרים את הנטל והוכיח אפליה בררנית. המאשימה מוחה נמרצות כנגד הטענה שעמדו בפניה שיקולים זרים וכי נהגה באפליה מכוונת וזדונית והיא הגישה כתב אישום כנגד הנאשם בגלל מינו, שכן העמדת הנאשם לדין, כך לטענתה התבססה על הראיות שהצטברו כנגדו באירוע.

כמו כן, יכול שיש ממש בטענת המאשימה שלפיה לא יכולה להיות מיוחסת למתלוננת עבירה של כליאת שווא, שכן הנאשם יכול היה לנקוט בפעולות אחרות, לרבות יצירת קשר עם המשטרה, על מנת לצאת מהדירה.

23. לגופה של טענה בשלב זה, אני סבור כי אין מקום לדון בטענה כטענה מקדמית, משום שעל מנת לקבלה יש צורך בקביעות עובדתיות באשר להשתלשלות האירועים וזאת על מנת להגיע בראש ובראשונה למסקנה בדבר השאלה האם אכן יש הבדל בין חלקו של הנאשם לחלקה של המתלוננת, מה היה חלקה באירוע והאם ניתן היה לגבש די ראיות בעניינה על מנת לייחס לה עבירות כאלה ואחרות.

24. קביעות עובדתיות שכאלה אינן יכולות להתבסס על דברי הצדדים ללא ביסוס התשתית העובדתית.

25. בנסיבות העניין לא מצאתי להיעתר לבקשה לביטול כתב האישום, בשלב זה, מטעמי הגנה מן הצדק. יחד עם זאת, אין באמור כדי למנוע מן הנאשם להעלות טענה זו בשנית לאחר שישמעו כלל הראיות בתיק.

26. בשולי החלטתי זו וככל שהדבר לא נכתב במפורש, הרי שאני נעתר לבקשת המאשימה לתקן את כתב האישום, נראה כי המדובר בתיקון טכני בלבד שכן מעורבותה של אם המתלוננת עולה מפורשות הן בחלק הכללי של כתב האישום והן מעובדותיו.

27. בנסיבות העניין, בקשת הנאשם לביטול כתב אישום נדחית ואני מורה על תיקון כתב האישום כבקשת המאשימה.

28. **הדין שנקבע ליום 28.2.16 שעה 09:00 בעינו עומד ועל הצדדים להתייצב.**

29. המזכירות תשלח החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, ט"ז אדר א' תשע"ו, 25 פברואר 2016, בהעדר הצדדים.